

Veiledning til endringer i Reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser, jf. Stortingets vedtak 9. januar 2024 som trer i kraft 1. mars 2024

Utarbeidet av Stortingets administrasjon 14.02.2024

1. INNLEDNING

Stortinget vedtok 9. januar 2024 endringer i Reglement om register for stortingsrepresentantenes verv og økonomiske interesser. Endringene trer i kraft 1. mars 2024. I denne veiledningen omtales de viktigste endringene. Det ble også gjort noen endringer av mer språklig og teknisk karakter.

Formålet med endringene er å øke åpenheten om representantenes verv og økonomiske interesser ytterligere, og sørge for mer oppdatert og tilgjengelig informasjon. Reglementet er basert på at representantene har ansvaret for at egne opplysninger i registeret er oppdaterte og fullstendige.

I skjemaet som representantene bruker for å melde inn sine opplysninger er det lagt inn forklarende tekst til den enkelte bestemmelse i reglementet. Den forklarende teksten i skjemaet utfylles av denne veilederen hva gjelder § 9, § 12, § 15 og overgangsreglene.

Stortingets administrasjon kan kontaktes dersom man har spørsmål om anvendelsen av reglementet, om registeret eller om utfyllingen av skjemaet. Kontakt Grete Berggård på tlf. 23 31 35 32 eller e-post grete.berggard@stortinget.no, eller Øyvind Andersen på tlf. 41 31 81 89 eller e-post oyvind.andersen@stortinget.no.

Endringene i reglementet ble vedtatt av Stortinget som foreslått av Stortingets presidentskap i [Innst. 140 S \(2023-2024\)](#), og man kan lese mer om bakgrunnen for endringene der.

2. SELSKAPSINTERESSER - § 9

2.1 Oversikt over aksjebeholdningen

Som før endringene, skal registeret i henhold til § 9 første ledd inneholde en oppdatert oversikt over representantens aksjebeholdning, med selskapets navn, ansvarsform og eierandelen. Det nye i første ledd, er at det også skal opplyses om antallet aksjer.

Det skal oppgis presis eierandel der det er praktisk mulig, også når den er under én prosent. Praksis har frem til nå vært at det er tilstrekkelig å angi at eierandelen i et selskap er under én prosent, hvis så er tilfelle.

Der hvor det ikke er praktisk mulig for representanten å angi presis eierandel, holder det å oppgi antall aksjer som representanten har i vedkommende selskap. Det kan for eksempel være tilfelle når en representant har aksjer i et børsnotert selskap, hvor eierandelen gjerne er svært liten og ikke alltid lett tilgjengelig for representanten.

En representants eierandel i et selskap kan endres over tid ved emisjoner osv. Det kan ikke forventes at en representant alltid er orientert om slike endringer, typisk når det gjelder et børsnotert selskap. Det forventes kun at aksjebeholdningen oppdateres med slike endringer i eierandelen når representanten er kjent med det, uten at det krever omfattende aktivitet for å holde seg oppdatert om slikt fra representantens side.

2.2 Innmelding av alle enkeltransaksjoner

Etter nytt andre ledd i § 9 skal alle transaksjoner som gjelder selskapsinteresser meldes inn til registeret. Aksjehandler er det mest praktiske eksemplet på slike transaksjoner. Alle handler som en representant foretar skal meldes inn, både kjøp og salg. De skal også være synlige i det offentlige registeret.

Handelshistorikken for den enkelte representant vil være synlig i registeret gjennom hele den inneværende stortingsperioden, for gjeldende stortingsperiode vil dette si fra 1. mars 2024 til 30. september 2025. Ved neste stortingsperiode begynner oppstillingen av enkeltransaksjoner på nytt, slik at man da må gå tilbake til tidligere versjoner av registeret for å se handelshistorikk fra tidligere stortingsperioder.

Kravet om å melde inn alle enkeltransaksjoner kommer i tillegg til kravet om en oppdatert oversikt over representantens aksjeholdning. Det betyr at representanten både må oppdatere oversikten over aksjeholdningen når man kjøper eller selger aksjer, og melde inn den enkelte transaksjon.

Om hver transaksjon skal det opplyses om selskapets navn, ansvarsform, om det er snakk om kjøp eller salg, eierandelen som transaksjonen utgjør (jf. ovenfor i punkt 2.1 om angivelse av eierandel), antallet aksjer som kjøpes eller selges, når transaksjonen er foretatt og hva verdien er på transaksjonstidspunktet.

Plikten til å melde fra om alle transaksjoner gjelder for innvalgte representanter og fast møtende vararepresentanter. For innkalte vararepresentanter gjelder denne plikten kun mens de møter på Stortinget. Innkalte vararepresentanter har dermed ikke plikt til å melde inn transaksjoner som de foretar i perioder hvor de ikke møter på Stortinget.

Se punkt 4.1 nedenfor når det gjelder fristen for å melde inn enkeltransaksjoner.

2.3 Særlig om indirekte eierskap

Plikten til å melde inn alle enkeltransaksjoner gjelder kun direkte eierskap. For indirekte eierskap gjelder fortsatt kun et krav om å oppgi eierskapet etter § 9 første ledd som en del av representantens aksjeholdning.

Det er et omfattende unntak fra plikten til å melde fra om indirekte eierskap i § 9 fjerde ledd. Selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap er ikke omfattet av registreringsplikten dersom representanten, sammen med nærstående (jf. [aksjeloven § 1-5 \(1\)](#)), eier mindre enn 10 prosent av investeringsselskapet, og heller ikke deltar i investeringsbeslutninger der.

Hvis representanten ikke oppfyller disse vilkårene, må det indirekte eierskapet meldes inn til registeret etter § 9 første ledd. Det er imidlertid nå presisert i § 9 tredje ledd at det ikke er krav om å oppgi eierskap som børsnoterte selskaper har i andre selskaper. Det skyldes at slik informasjon er lett tilgjengelig for offentligheten på andre måter.

Ved eierskap i selskaper som ikke er børsnoterte skal eierskap som de selskapene har i andre selskaper fremgå i registeret, med mindre vilkårene i § 9 fjerde ledd er oppfylt. Det gjelder normalt også indirekte eierskap i videre ledd. Det er særlig praktisk når det i flere ledd er snakk om investeringsselskaper, og de operative selskapene eies lenger ut i selskapsstrukturen.

Se punkt 4.2 nedenfor når det gjelder fristen for å melde inn endringer i det indirekte eierskapet.

2.4 Transaksjoner på vegne av andre

Paragraf 9 første ledd gjelder også selskapsinteresser som representanten forvalter. Tilsvarende gjelder andre ledd også transaksjoner som representanten foretar på vegne av andre.

Med «andre» forstås både fysiske og juridiske personer. Som eksempler kan nevnes en representant som foretar aksjehandler på vegne av familiemedlemmer, eller selv forvalter investeringer som foretas av et investeringsselskap hvor representanten har helt eller delvis eierskap.

Alle slike transaksjoner som representanten foretar på vegne av andre, skal meldes inn til registeret på samme måte som om representanten handlet for seg selv. Det skyldes at representantens aktivitet i aksjemarkedet anses som relevant uavhengig av hvem transaksjonen gjøres for.

Dersom representanten har eierskap i et investeringsselskap, men ikke selv står for forvaltningen av selskapets virksomhet i aksjemarkedet, skal representanten ikke melde inn enkelttransaksjoner som foretas av investeringsselskapet etter § 9 andre ledd. Det er da kun krav om å oppdatere aksjeholdningen etter § 9 første ledd, se punkt 2.1 og 2.3 ovenfor.

3. GENERELL REGISTRERINGSPLIKT - § 15

3.1 Utgangspunkt

Paragraf 15 har frem til nå angitt at representantene «kan» registrere opplysninger som ikke er omfattet av registreringspliktene ellers i reglementet. Denne generelle registreringsmuligheten er nå omgjort til en registreringsplikt, for å legge et enda tydeligere ansvar på representantene for å identifisere alle forhold som kan innebære en interessekonflikt.

Den generelle registreringsplikten etter § 15 supplerer de øvrige registreringspliktene etter §§ 2 til 11 i reglementet. Registreringspliktene etter §§ 2 til 11 er relativt omfattende, og dekker de forhold som normalt har berettiget interesse for allmennheten. Det er derfor bare unntaksvis at det er nødvendig i tillegg å registrere opplysninger etter § 15. Det understrekes av at bestemmelsen angir at det må være snakk om interesser av «særlig» personlig eller økonomisk art.

For at opplysninger skal være registreringspliktige etter § 15, må det dreie seg om et forhold som kan innebære en interessekonflikt ved behandling av en sak eller type saker i Stortinget. Videre må det være vesentlig nok til at det har berettiget interesse for allmennheten. Hvordan representanten ellers bør forholde seg i slike tilfeller, er også omtalt i [Etisk veileder for stortingsrepresentantene](#), under punktet «Møteplikt og habilitet».

Som det er gitt uttrykk for i den etiske veilederen, har stortingsrepresentantene en bred tilknytning til yrker og næringer, befolkningsgrupper og interesser i ulike deler av landet. I den grad representantene er med på å fatte vedtak som kan ha fordeler eller ulemper for dem selv, vil det som regel dreie seg om interesser som omfatter større grupper i samfunnet. Det vil sjelden være snakk om særinteresser som er spesielle for en enkelt eller noen ganske få av Stortingets medlemmer eller deres nærmeste.

Paragraf 15 er dermed ment å dekke forhold som er utenom det vanlige, for å unngå spekulasjoner om skjulte motiver ved behandling av saker i Stortinget. I og med at representantene gjerne er valgt inn nettopp for å ivareta visse interesser og grupper, er det ikke snakk om registreringsplikt for interesser som allmennheten har grunn til å forvente at representantene ivaretar ved utøvelsen av sine verv.

3.2 Noen kategorier og eksempler

3.2.1 Generelt

Representantenes bruk av § 15 frem til nå illustrerer noen kategorier og eksempler på hva den er ment å dekke. Samtidig er det slik at en del av det som er blitt registrert etter § 15 like gjerne kunne ha blitt registrert etter bestemmelser i §§ 2 til 11.

I det følgende angis noen kategorier og eksempler på hva som kan dekkes av den generelle registreringsplikten etter § 15, både basert på praksis etter bestemmelsen til nå og andre tenkte kategorier og eksempler.

3.2.2 Interesser som ligger tett opptil §§ 2 til 11

I noen av registreringspliktene etter §§ 2 til 11 er det angitt beløpsgrenser eller kriterier for at noe skal være registreringspliktig. Det gjelder for § 3 tredje ledd, § 7, § 8 første ledd, § 9 a og § 11. Det kan unntaksvis være av betydning for offentligheten å vite at man har en interesse som ligger tett opp til det som dekkes av nevnte bestemmelser. I så fall er det mulig at dette dekkes av § 15.

Det kan for eksempel være tilfelle dersom man har oppdrag for noen som har en særlig interesse av en sak som behandles i Stortinget. I § 3 tredje ledd er det kun krav om å oppgi konkrete oppdragsgivere dersom man har en godtgjørelse fra vedkommende på mer enn 50 000 kroner innenfor samme kalenderår. Slike oppdrag kan unntaksvis innebære en relevant interessekonflikt for representanten selv om godtgjørelsen ikke overstiger nevnte beløp, eller dersom godtgjørelsen gis i form av naturalytelser som det kan være vanskelig å anslå den økonomiske verdien av.

Tilsvarende kan det unntaksvis være aktuelt å angi særskilt og med beløp at man mottar økonomisk støtte eller vederlag fra noen, selv om det ikke overstiger 50 000 kroner innenfor et kalenderår fra samme kilde, jf. reglementets § 7. Videre kan det være relevant å opplyse om flere gaver som man mottar fra samme giver selv om den enkelte gave ikke er verd mer enn 2 000 kroner, jf. § 11.

3.2.3 Informasjon om nærstående

Noen representanter har valgt å registrere informasjon om sine nærstående (familiemedlemmer), selv om det ikke har vært krav om det. Heller ikke etter endringen av § 15 til en pliktbestemmelse er det krav om å registrere informasjon om nærstående. I presidentskapets innstilling er det likevel presisert at dette fortsatt er en mulighet, dersom en representant skulle ønske det.

3.2.4 Finansielle instrumenter utenom § 9

Paragraf 9 om selskapsinteresser gjelder visse finansielle instrumenter. Andre finansielle instrumenter og investeringsformer er ikke underlagt registreringsplikt etter reglementets kapittel 2 (jf. likevel § 8 om visse eiendomsinvesteringer). Det er heller ikke handel med valuta, herunder kryptovaluta. Slikt kan imidlertid være registreringspliktig etter § 15, hvis det i særlige tilfeller kan ha berettiget interesse for allmennheten fordi en representant deltar i behandlingen av en sak hvor det kan tenkes å ha betydning.

Et eksempel kan være at Stortinget har en sak om regulering av kryptohandel eller derivathandel til behandling, og en representant har omfattende investeringer som klart påvirkes av saken. I så fall kan det utgjøre en interessekonflikt som skal registreres etter § 15.

Et annet eksempel kan være aksjeopsjoner eller andre investeringsformer som knytter seg til utviklingen av verdien på en aksje. Slike investeringsformer er ikke dekket av § 9, men vil kunne ha tilsvarende økonomisk betydning for representanten. I så fall kan § 15 komme til anvendelse.

3.2.5 Medlemskap eller aktivitet i organisasjoner e.l.

Helt unntaksvis kan det i noen tilfeller være relevant å opplyse under § 15 om medlemskap eller aktivitet i en organisasjon e.l. som har en særlig interesse av en sak eller type saker som behandles i Stortinget. Reglementets § 2 dekker verv i slike organisasjoner, men ikke medlemskap.

Det er viktig å understreke at det kun er aktuelt å registrere medlemskap/aktivitet i en organisasjon i helt spesielle tilfeller. Det må være snakk om noe som skiller seg vesentlig fra ordinære situasjoner som mange kan være i, og som faktisk har en berettiget interesse for offentligheten.

For eksempel er ikke § 15 ment å dekke medlemskap i ordinære organisasjoner som mange er medlem av, slik som fagforeninger og andre interesseorganisasjoner. Paragraf 15 er heller ikke ment å dekke organisasjoner knyttet til tro/livssyn, legning, etnisitet osv.

Opplysninger som kan dekkes av § 15 kan være for eksempel et ekstraordinært engasjement for en annen stat, eller deltakelse i en lukket gruppe som fremmer en bestemt sak eller interesse.

3.2.6 Sterk personlig interesse

Det kan helt unntaksvis tenkes at Stortinget behandler en sak som berører en representant eller representantens familie særskilt. Selv om Stortinget som regel ikke behandler saker av direkte betydning for enkeltpersoner, kan det helt unntaksvis være tilfelle at en representant berøres direkte.

Et eksempel kan være hvis representanten eier fast eiendom, som ikke benyttes i næringsvirksomhet (jf. § 8), i et geografisk område som berøres direkte av utfallet av en sak til behandling i Stortinget.

3.2.7 Økonomiske fordeler

Paragrafene 2 til 11 i reglementet dekker de typer økonomiske fordeler som antas å kunne ha berettiget interesse for allmennheten. Helt unntaksvis kan det være andre typer fordeler som kan dekkes av § 15. Det kan være legitime fordeler som ikke har noe med korrupsjon å gjøre, jf. omtalen av korrupsjon i [Etisk veileder for stortingsrepresentantene](#).

Spørsmålet her er om det er fordeler som allmennheten har en berettiget interesse av å bli informert om. Et eksempel kan være vederlagsfri bruksrett til betydelige formuesgoder.

4. FRISTER FOR Å MELDE INN ENDRINGER - § 12

4.1 Den generelle fristen

Fristen i § 12 første ledd bokstav b for å melde inn endringer til registeret, er fra og med 1. mars 2024 redusert fra én måned til to uker. Dette er i bestemmelsen angitt som «ti virkedager», slik at helligdager ikke medregnes. Fristen på ti virkedager begynner å løpe fra det tidspunktet hvor det foreligger nye opplysninger om noe som er underlagt registreringsplikt etter reglementet.

Registeret vil i tillegg bli oppdatert oftere for offentligheten enn hva praksis var tidligere; annenhver uke istedenfor månedlig. Offentliggjøringen foregår som tidligere ved at det legges ut en pdf av registeret på Stortingets nettsider. I perioder med mye endringer, kan det legges ut oppdatert versjon oftere. Kravet om publisering minst annenhver uke gjelder ikke i juli.

4.2 Særlig frist ved indirekte eierskap

For indirekte eierskap er det en særlig frist for å melde fra om endringer. Slik informasjon skal fra 1. mars 2024 oppdateres månedlig istedenfor én gang hvert halvår.

Den særlige fristen for indirekte eierskap skyldes at dette er endringer som representanten ofte ikke har forutsetninger for å følge tett. Det er derfor gitt noe mer tid for å oppdatere registeret med slike endringer, slik at denne registreringsplikten ikke skal bli uhåndterlig i praksis.

Kravet i § 9 tredje ledd om at endringer i selskapsinteresser som eies indirekte gjennom et annet selskap, skal meldes inn «innen utgangen av hver måned» innebærer ikke et krav om at slik informasjon skal være oppdatert per den siste dagen i en måned. Det er kun krav om at informasjon om indirekte eierskap må oppdateres minst én gang per måned hvis det har vært endringer.

Det vil normalt være naturlig å sjekke at informasjonen er oppdatert mot slutten av måneden, men det kan noen ganger være mer praktisk å gjøre det tidligere i en måned, for eksempel hvis man vet at man skal være på en lengre reise den eller de siste ukene av en måned.

5. OVERGANGSREGLER

Ved overgangen til de nye reglene som trer i kraft 1. mars 2024, oppstår det enkelte praktiske spørsmål om forholdet til tidligere regler og frister for å oppdatere informasjon i henhold til endringene i reglementet.

De nye fristene for å melde inn endringer som er omtalt i punkt 4 ovenfor gjelder kun for forhold som oppstår 1. mars 2024 eller senere. Forhold som oppstår før 1. mars 2024 dekkes av fristene som gjaldt frem til da. Foretar man for eksempel en aksjetransaksjon 29. februar 2024 har man en måned på seg til å oppdatere aksjeholdningen sin i registeret, og man trenger ikke å melde den inn som en enkelttransaksjon etter nytt andre ledd i § 9.

Hva gjelder den generelle registreringsplikten i § 15, skal eksisterende forhold som dekkes av bestemmelsen meldes inn til registeret innen ti virkedager fra 1. mars 2024. De ti virkedagene kommer da i tillegg til tiden man har hatt siden endringen ble vedtatt 9. januar 2024 til å forberede seg på at de nye reglene trer i kraft.

Som det er gjort rede for i punkt 2.1 ovenfor, er det nytt at det også skal gis informasjon om antall aksjer i oversikten over representantens aksjeholdning etter § 9 første ledd. Videre skal det fra 1. mars 2024 som klar hovedregel oppgis presis eierandel, også når den er under én prosent.

Et særskilt spørsmål blir derfor om dette skal ha betydning også for aksjeposter som er registrert før 1. mars 2024, slik at representantene må gå gjennom sine tidligere registrerte aksjeposter og oppdatere dem. Det legges til grunn at det ikke er nødvendig, slik at det for tidligere registrert informasjon etter § 9 første ledd ikke er nødvendig å oppgi antall aksjer i tillegg til eierandelen, og slik at det for tidligere registrerte eierandeler etter samme bestemmelse fortsatt er tilstrekkelig å oppgi at eierandelen er under én prosent når så er tilfelle.

Ved nye investeringer i samme selskap må informasjonen i registeret oppdateres i henhold til nye regler og praksis, slik at man da må oppgi antall aksjer i oversikten over aksjeholdningen og presis eierandel (jf. over).